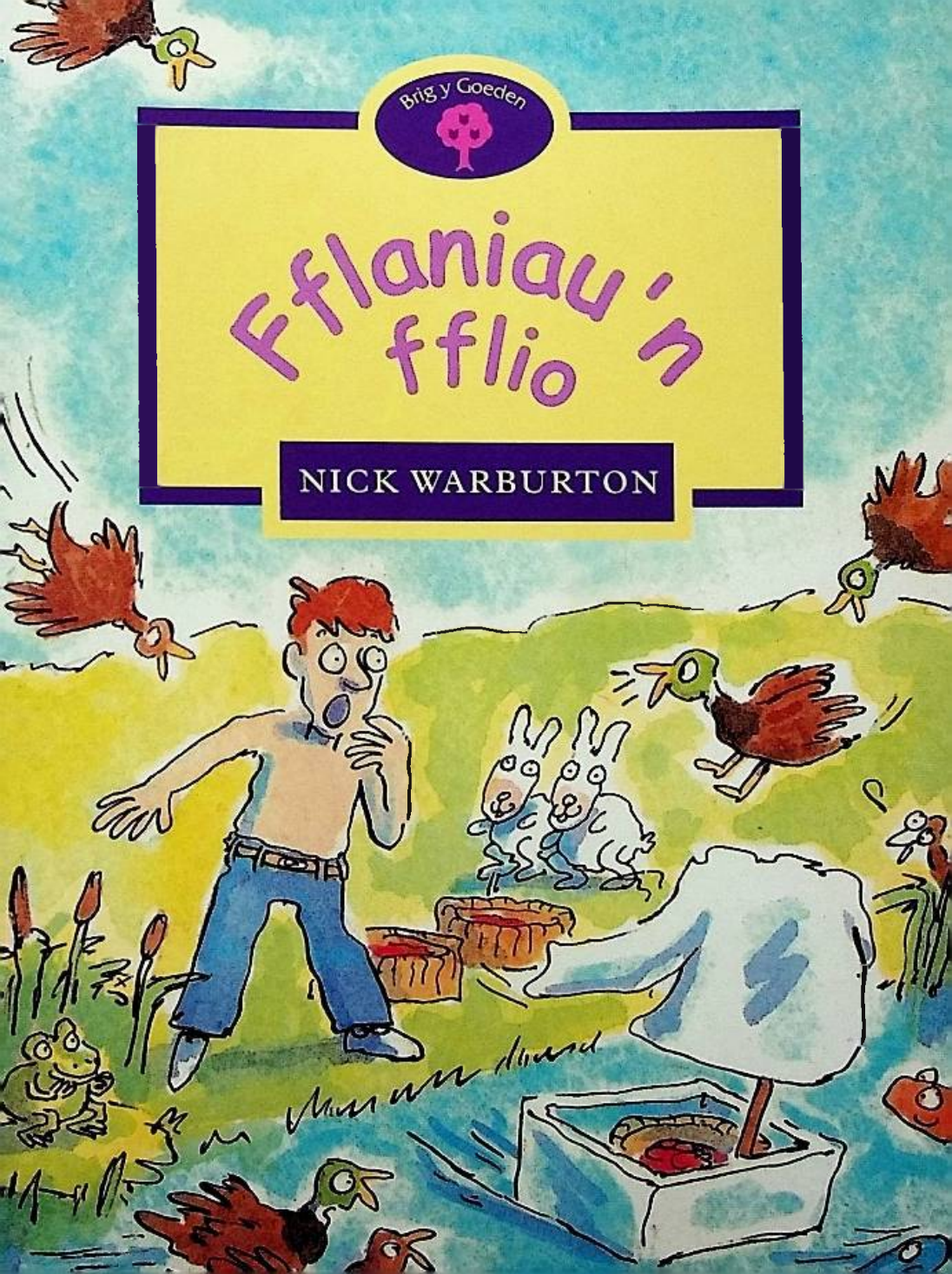

Brig y Goeden

Eflaniau a fflio

NICK WARBURTON

Eflaniau, fflio 3

NICK WARBURTON

Lluniau gan John Rogan

DRAKE

Ffwdan gyda'r fflan

“Hywel!”

Dwstiodd Mr Pywel y blawd o'i ddwylo a galw ar ei fab. Roedd Hywel, ei fab, yn pendwmpian mewn cadair yn ymyl y ffwrn fawr. Tynnodd Mr Pywel ei glust a'i ddeffro.

“Gwranda,” meddai. “Dwi eisiau iti fynd â phum fflan sticlyd, drioglyd i siop Mr Cranc.”

“Iawn, Dad,” meddai Hywel, gan ddyllyfu gên. “Siop Mr Cranc, yr ochr arall i’r afon.”

“Ie, a phaid â thin-droi a phaid â synfyfyrion neu fe a i’n honco bost. Nid yfory mae Mr Cranc eisiau’r fflaniau,” meddai. “Mae e eisiau nhw heddiw.”

“Ie, Dad,” meddai Hywel. “Gad ti hyn i fi.”

Gwthiodd y bocs fflaniau dan ei fraich ac i ffwrdd ag e am siop Mr Cranc. Cerddodd gyda glan yr afon nes iddo ddod at y bont bren. Neu, yn hytrach, daeth i’r lle yr arferai’r bont fod. A safodd yn syfrdan. Roedd y bont wedi chwalu. Roedd y rhan ganol wedi disgyn i’r afon a chael ei chario i ffwrdd.

“Nawr beth wna i?” meddai.

Daeth Mr Cranc allan o'i siop yr ochr arall
afon a galw arno.

"Ydi fy fflaniau gen ti, Hywel?" bloeddiodd.

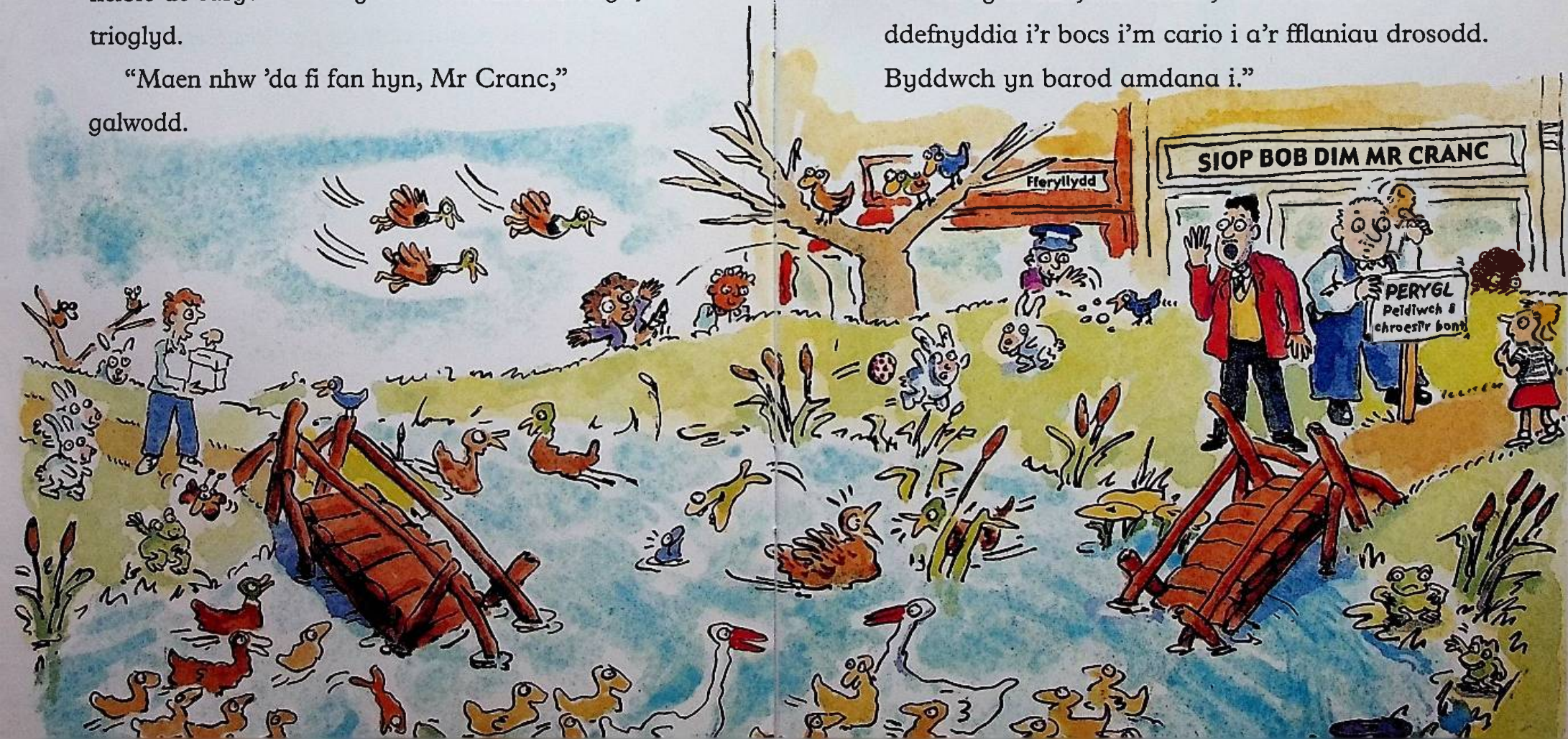
Edrychodd Hywel ar yr afon yn chwyrlio
heibio ac edrychodd ar y bocs o fflaniau sticlyd,
trioglyd.

"Maen nhw 'da fi fan hyn, Mr Cranc,"
galwodd.

"Nid fan'na dw i eu heisiau nhw," galwodd
Mr Cranc. "Fan hyn dw i eu heisiau nhw."

"Fedra i ddim croesi'r afon heb bont,"
meddyliodd Hywel. Yna cafodd syniad.

"Ar fy ffordd, Mr Cranc," meddai. "Fe
ddefnyddia i'r bocs i'm cario i a'r fflaniau drosodd.
Byddwch yn barod amdana i."

Rhoddodd Hywel y bocs fflaniau yn y dŵr a dal ei anadl.

“Bydd hi'n ofnadwy os suddan nhw,” meddai wrtho'i hun.

Ond wnaeth y fflaniau ddim suddo. Arnofion nhw ar yr afon fel cwch bach.

“Clyfar,” meddai Hywel wrtho'i hun.

Ond y funud honno dechreuodd y bocs chwyrlïo yn y cerrynt a dechreuodd y fflaniau lifo i lawr yr afon. Yna plymiodd dyrnaid o hwyaid i'r afon ar eu holau. Gwnaeth yr hwyaid gymaint o sŵn nes i nifer o bobl ymuno â Mr Cranc yr ochr arall i'r afon. Roedden nhw am weld beth oedd achos yr holl helynt.

Rhedodd Hywel gyda glan yr afon, yn ceisio cadw'n agos at y fflaniau. Gafaelodd mewn darn o bren a llwyddodd i lywio'r bocs yn ôl i'r lan. Ond erbyn hynny, roedd yr hwyaid wedi bwyta un o'r fflaniau.

“Rhag eich cywilydd,” meddai Hywel wrth yr hwyaid. “Dim ond pedair sydd gen i ar ôl. A bydd Dad yn honco bost.”

Padlodd yr hwyaid o gwmpas, gan gadw llygad ar Hywel i weld beth fyddai'n ei wneud nesaf. Doedd gan Hywel ddim syniad beth i'w wneud, felly eisteddodd ar lan yr afon a meddwl.

Wrth iddo eistedd yno, sylwodd Hywel fod awel gref yn chwythu. Roedd yn chwythu ar draws yr afon i gyfeiriad siop Mr Cranc.

“Wrth gwrs,” meddylodd. “Fe hwylicia i nhw drosodd.”

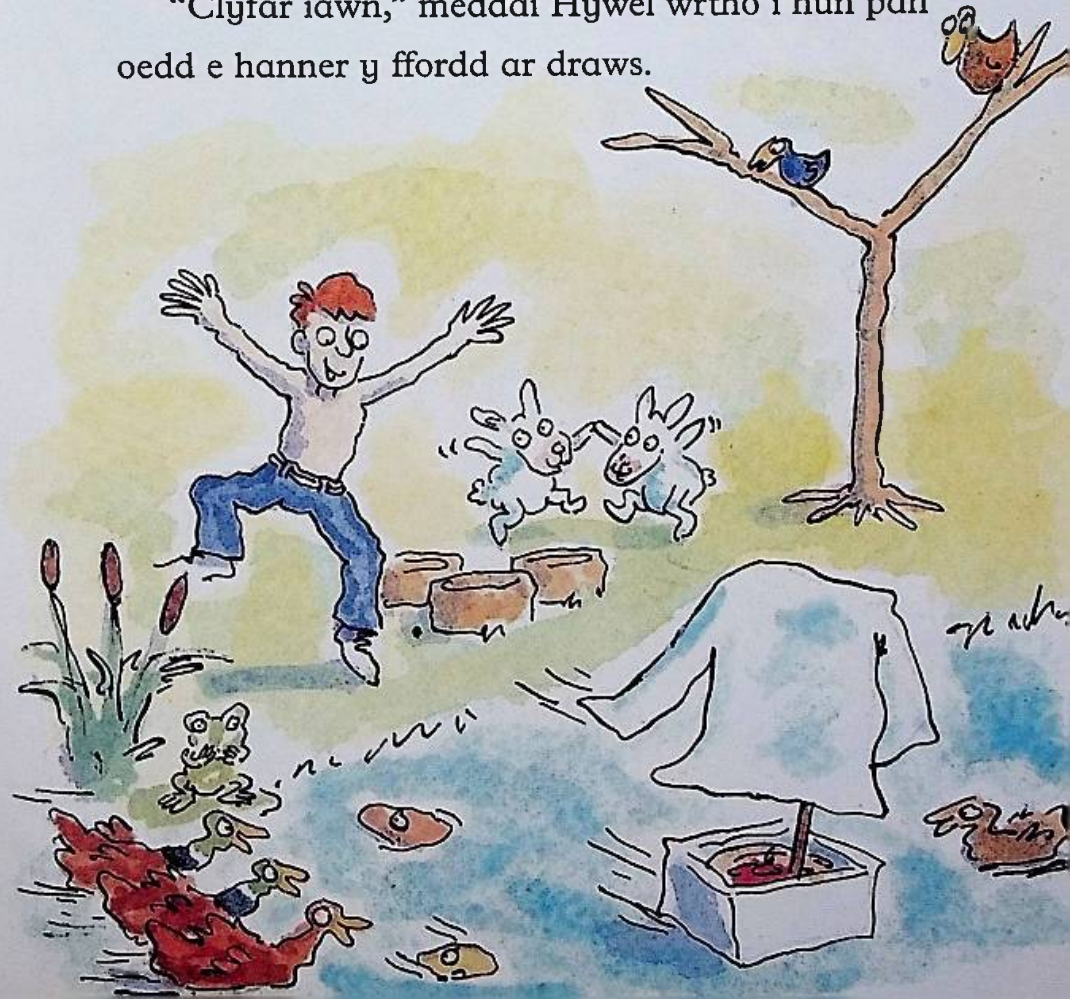
Dim yn glyfar iawn

Neidiodd Hywel i fyny a thynnu ei grysg. Gan ddefnyddio'r pren fel hwyllbren, gwnaeth hwyl i'r bocsg o fflaniau trioglyd. Roedd y bocsg yn eithaf soeglyd ar ôl ei daith gyntaf, felly dim ond un fflan gafodd ei hwylio gan Hywel ar yr afon.

Daliodd y gwynt yn yr hwyl-grysg a dechreuodd y bocsg symud ar draws yr afon. Clywodd Hywel bobl yn bloeddio hwrê o ochr arall yr afon. Roedd cryn dorff wedi hel at ei gilydd y tu allan i siop Mr Cranc.

Cwaciodd yr hwyaid a dechrau ymlid y bocsg. "Clyfar iawn," meddai Hywel wrtho'i hun pan oedd e hanner y ffordd ar draws.

Yna tawelodd y gwynt. Stopiodd y cwch a llusgodd crys Hywel yn y dŵr. Ceisiodd Hywel chwythu arno o'i ochr ef i'r afon ond gwyddai nad oedd hynny'n dda i ddim. Dechreuodd y bocs arnofio i ffwrdd i lawr yr afon a'r hwyaid yn padlo ar ei ôl nerth eu traed.

“O na!” gwaeddodd y dorf.

Eisteddodd Hywel a meddwl eto. Edrychodd ar y tair fflan oedd ar ôl. Yna edrychodd ar yr ochr arall i'r afon.

Roedd yn rhy bell i daflu fflan, meddyliodd, ond gallai cic ei wneud e.

“Mae'n werth ceisio,” gwaeddodd, gan neidio i'w draed.

“Mae e'n mynd i'w chicio,” bloeddiodd rhywun yn y dorf.

Rhedodd tri neu bedwar arall i wyllo.
Daliodd Hywel un o'r fflaniau o'i flaen.
Gollyngodd hi a swingiodd ei droed mor galed ag
y medrai. Gwaeddodd y dorf yn gyffro i gyd a
chyfarthodd ci bach.

Roedd yn gic mor galed nes iddi godi Hywel
yn glir o'r llawr. Ond hedodd y fflan ddim i'r
awyr. Gwnaeth sŵn sblat uchel a glynodd yn
nhroed Hywel.

Chwarddodd y dorf ar ochr arall yr afon yn
uchel.

“O diar,” meddai Hywel, gan sychu’r surop o’i frest noeth. “Rhaid imi feddwl am ffordd o gael y fflaniau ar draws yr afon heb eu chwalu gyntaf.”

Yna cofiodd ei felt elastig. Os gallai ei glymu i gangen coeden, gallai wneud catapwlt. Efallai, petai’n saethu fflan o gatapwlt, fyddai hi ddim yn chwalu.

“Clyfar iawn yn wir,” meddai wrtho’i hun.

Cymerodd rai munudau iddo glymu ei felt i goeden gyfagos. Doedd e ddim yn waith hawdd gan fod ei drowsus yn disgyn drwy’r amser. Yn y diwedd, roedd rhaid iddo eu tynnu’n gyfan gwbl. Roedd y dorf yn curo eu dwylo ac yn bloeddio hwrê wrth ei weld yn sgipio o gwmpas yn ei drôns streipiog.

Pan oedd y catapwlt yn barod, tynnodd Hywel y belt yn ôl mor bell ag yr âi. Pwysodd 'nôl yn y glaswellt i wneud hynny.

“Tri – dau – un – TANIWCH!” gwaeddodd y dorf a gollyngodd Hywel y belt.

Hedfanodd y fflan dros y dŵr fel disgen.

“Gwyliwch, Mr Cranc,” galwodd Hywel. “Mae fflan ar ei ffordd!”

Y tro hwn croesodd y fflan yr afon. Roedd yn cyhwan yn yr awyr am funud ac arhosodd y dorf yn barod i'w dal. I lawr â hi a rhedodd pawb ymlaen â'u breichiau wedi eu hestyn.

“F'un i! F'un i!” galwodd Mr Cranc.

Yna baglodd Mr Cranc dros y ci bach ac eistedd yn drwm ar y lan.

“O na,” meddai Hywel a chau ei lygaid.

Clywodd Hywel sŵn slap uchel wrth i'r fflan lanio. Yna clywodd y dorf yn bloeddio hwrê. Pan agorodd Hywel ei lygaid, roedd Mr Cranc yn eistedd yno â'r fflan ar ei ben fel het feddal.

“Peidiwch â phoeni, Mr Cranc,” galwodd Hywel. “Mae un fflan ar ôl ac rwy'n siwr y bydd yn eich cyrraedd yn iawn. Peidiwch â mynd i ffwrdd.”

Ond erbyn hyn roedd y dorf mor fawr fel na allai Mr Cranc fynd i ffwrdd hyd yn oed petai am wneud hynny.

Un cyfle olaf, meddyliodd Hywel, cyn i Dad golli ei limpyn yn llwyr.

Cododd ei drowsus a chlymu cwlwm yn y ddwy goes. Yna tynnodd ychydig o gortyn o'r pocedi. Dechreuodd ei glymu am y fflan olaf.

“Beth mae e'n ei wneud y tro hwn?” gwaeddodd dyn ar ochr arall yr afon.

Fflan-tastig!

“Parasiwt yw e,” atebodd rhywun.

“Mae Hywel Pywel yn gwneud parasiwt â'i drowsus!”

A dyna'n union beth roedd Hywel yn ei wneud. Lapiodd y fflan yn ofalus yn ei drowsus ac estyn ei felt mor bell ag yr âi.

“TRI - DAU - UN - TANIWCH!” bloeddiodd y dorf.

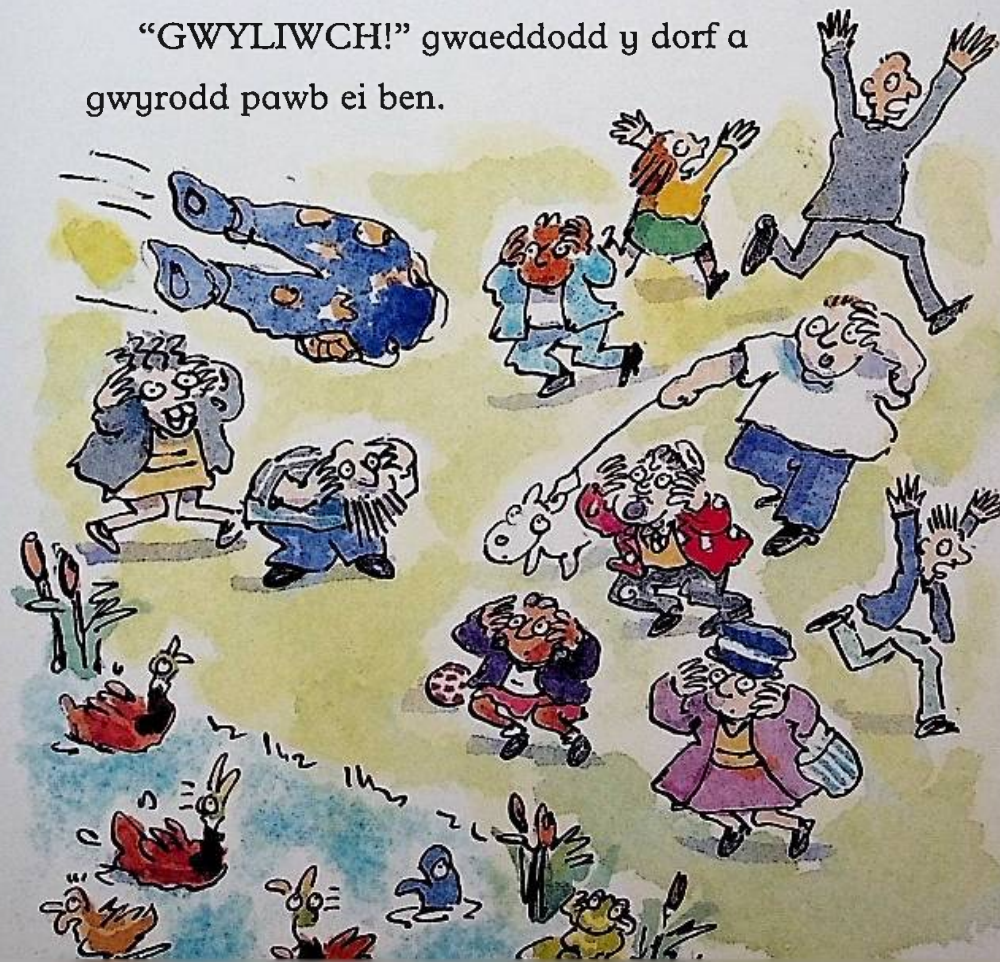
I ffwrdd â'r fflan. Ochneidiodd y dorf.

“Oooh...aah!”

Dechreuodd y fflan ddisgyn o'r awyr.

Glaniodd fel carreg.

“GWYLIWCH!” gwaeddodd y dorf a gwyrdd pawb ei ben.

Yna llenwodd y trowsus ag awyr. Roedden nhw mor dew â dau falŵn a dechreuon nhw ddisgyn yn araf, gan siglo o ochr i ochr, tua'r ddaear. Glaniodd y fflan yn dyner ym mreichiau agored Mr Cranc, a bloeddiodd y dorf hwrê, hyd yn oed yn uwch.

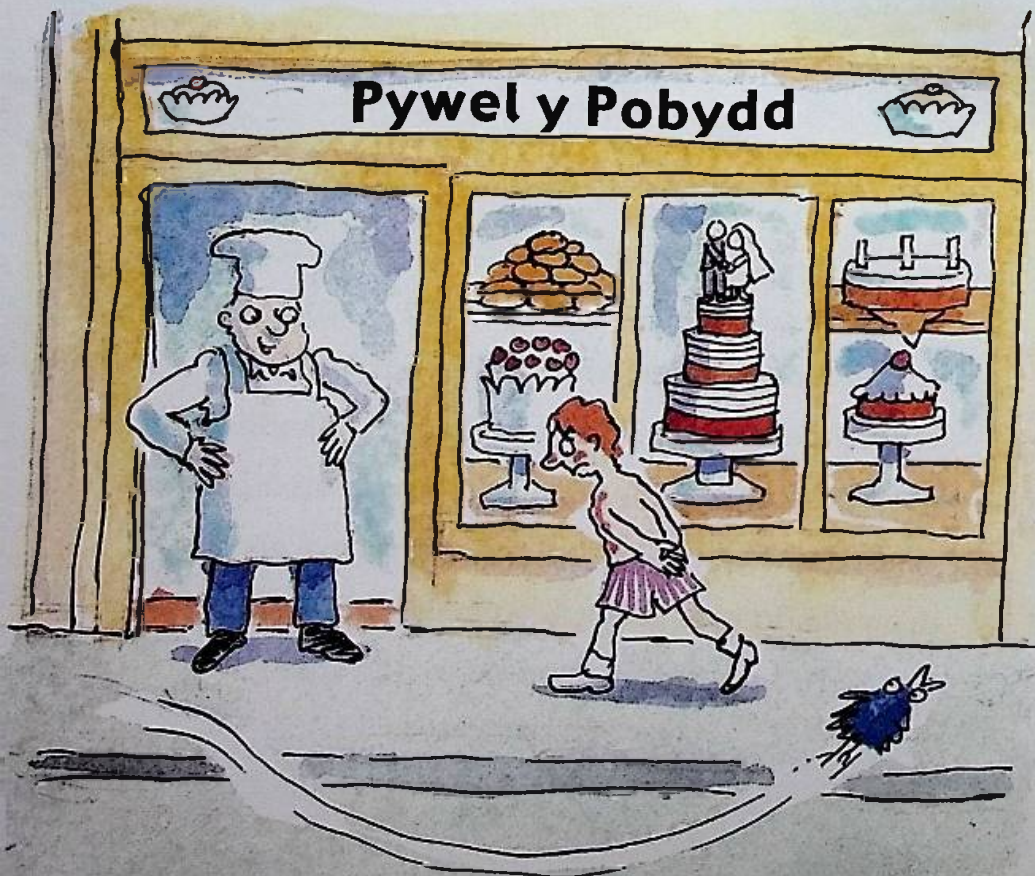
“Mae e wedi'i gwneud hi!” bloeddiodd llais.
 “Tair bloedd i Hywel Pywel. Hip -hip...”
 “Hw - RÊ!”

Roedd pawb yn falch fod y fflan wedi glanio'n ddiogel. Pawb ond Hywel. Trodd ei gefn ac aeth adre yn teimlo'n flin drosto'i hun.

Pedair fflan sticlyd, drioglyd, crys a phâr o drowsus da – i gyd wedi eu colli. Dim yn glyfar o gwbl. A beth fyddai Dad yn ei ddweud?

Pan gyrhaeddodd gartref roedd Mr Pywel yn disgwyl amdano wrth ddrws y popty. Teimlai Hywel yn wirion yn sefyll yno yn ei drôns streipiog a dim arall. Edrychodd i lawr a gwelodd olion surop sticlyd ar ei frest a'i goesau.

Roedd yn siwr fod Mr Pywel ar fin mynd o'i go'n lân. Ond roedd y pobydd yn gwenu.

“Mae Mr Cranc newydd fod ar y ffôn,” meddai wrth Hywel.

“O ie,” meddai Hywel gan lyncu ei boer. “Fe alla i egluro popeth. Wir yr, fe wnes i fy ngorau glas...”

“Mae e am ddiolch iti am y fflan,” aeth Mr Pywel yn ei flaen. “Mae e'n dweud ei fod wedi cael bore godidog.”

Prin y gallai Hywel gredu ei glustiau. Roedd e mor siwr y byddai Mr Cranc yn wyllt wallgo gydag e.

“Bore godidog?” meddai.

“Ie,” meddai Mr Pywel. “Dyw e erioed wedi gweld torf debyg o’r blaen. Maen nhw wedi bod i mewn ac allan o’i siop drwy’r bore. Ac i ti mae’r diolch am y cyfan.”

“Wel,” meddai Hywel, gan wenu mewn rhyddhad pur, “fe wnes i fy ngorau glas.”

A gwenodd Mr Pywel hefyd, gan daro ei fab yn ysgafn ar ei gefn.

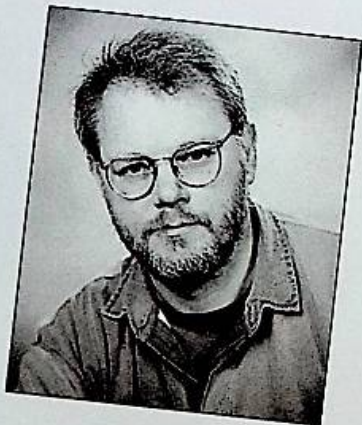
“Mae Mr Cranc am iti fynd â phum fflan sticlyd, ludiog ato fe yfory eto,” meddai. “Yn union fel heddiw.”

Am yr awdur

Pan oeddwn i'n athro, roeddwn i'n mwynhau drama a darllen llyfrau'n uchel gyda phlant. Roedd hyn yn fy ysgogi i ysgrifennu ac ers hynny rwyf wedi ysgrifennu nifer o sgriptiau ar gyfer y radio, y llwyfan a'r teledu – a thri ar ddeg o lyfrau plant. Rwy'n hoffi fflaniau sticlyd, trioglyd a byns hefyd, ond fedra i ddim cofio dyfeisio unrhyw beth erioed.

Rwy'n mwynhau darllen, bron unrhyw beth sy'n ymwneud â chriced, a seiclo o gwmpas Caergrawnt, lle rydw i'n byw gyda fy nheulu.

Llyfrau Brig y Goeden yng Ngham 11:

Fflaniau'n Fflio gan Nick Warburton

Anodd eu Plesio gan Nick Warburton

Siwat Syr gan Nick Warburton

Ffion a'r Draenogod gan John Coldwell

Clustiau Rhyfeddol Owen Bowen gan David Cox ac Erica James

Cynllun Cyfrwys Sara gan John Coldwell

Esgidiau Ymarfer Peryglus gan Susan Gates

Ieu a Dei ar Waith gan Nick Warburton

Cewri Carys gan Nick Warburton

Cyfle Mawr Manon gan John Coldwell

Fflaniau'n fflio

Mae'n rhaid i Hywel Pywel gario pum
fflan sticlyd, drioglyd dros yr afon i'w
dad, y pobydd.

Mae'r bont wedi torri. Ond mae Hywel
yn barod bob amser â chynllun clyfar.

Coeden
Ddarllen
Rhydychen

Cam 11

ISBN 0-86174-445-4

9 780861 744459

ISBN 0 86174 445 4

DRAKE